LATVIEŠU VĒSTNESIS

LATVIAN NEWS BULLETIN

The policy of this Newspaper is to provide our Latvian people in exile with all available news of importance concerning the world's happenings of political, economic, cultural or social significance. And our special aim is to present the humanitarian ideals and achievements of the great Democracies — the United States of America and the British Empire. This aim, we know, will help maintain the spiritual and cultural unity of the Latvian people and — of all things — will yield hopes for a safer and happier future.

Izdevējs un galvenais redaktors — Publisher and Editor-in-Chief: Viktors Baltkājis

Redakcija-Editorial Office: Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b) — Iznāk divi reizes nedēļā — Published twice a week

Nr. 78 (80) — Authorized by Military Government and UNRRA — Dillingenā, sestdien, 1946. g. 5. oktobrī

Vilsons Brodbents (Wilson Broadbent), „Daily Mail" diplomātiskais korespondents un

Aleksandrs Klifords (Alexander Clifford), „Daily Mail" ārzemju korespondents.

Krievija vēlas iegūt laiku, nevis kaŗu

Vilsons Brodbents sniedz reportāžas par miera konferenci Parīzē kopš tās ierosināšanas un Aleksandrs Klifords ir daudz pieredzējis ārlietu pazinējs. Viņu pieredze tiem jāvusi uzrakstīt šo visskaidrāko un visloģiskāko Krievijas ārlietu politikas izklāstu, kādu vien varētu vēlēties neizpro tošā pasaule.

Parīzes konference turpina akli taustīties uz priekšu starp apnikušu strīdiņu juceklī un kompromisu mudžekli, kas jau kļuvuši gandrīz vai par kabareju anekdotiem. Skandinavijā šķiet, ka Zviedrija jau nokļuvusi tik tālu, lai ļautu Krievijai uzmest tai saimniecisko žņaugu cilpu. Vācijā lielvalstis sacenšas pēc vāciešu labvēlības. Austrija nekādi nevar panākt, lai pārrunātu arī tās problēmas. Ungārija, kas tik maz darījusi, lai palīdzētu vāciešiem, saņem daudz bargākus miera noteikumus nekā Rumānija, kas Vācijai palīdzējusi ļoti daudz. Bulgārijai — galvenai ienaidnieka valstij Krievija pat pieprasa atlīdzinājumus, kuŗiem jābūt to zemes apgabalu veidā, kas pieder Grieķijai — vienai no mūsu visuzticīgākām sabiedrotām.

Triesta ir viegli uzliesmojošs drauds. Maķedonija ir ciņas lauks konkurējošām briesmu darbu iestāstīšanas propagandām. Anglijai mežonīgi un netaisnīgi uzbrūk par tās rīcību Grieķijā. Pret Turciju pielieto spiedienu Dardaneļu jautājumā. Viens vats Dievs zina, kas īsti notiek Persijā.

Visapkārt Eiropai tagad atrodami daudzi liecinājumi, uz kuŗiem var balstīt Krievijas ārlietu politikas novērtējumu. Jums tikai jālūkojas uz noteiktiem, visu atzītiem faktiem. To darot, jums jāsāk brīnīties: vai mēs vispār ejam pa pareizo ceļu?

Padomijas militārisms

Tas nebūtu uzbrukums Krievijai, bet drīzāk gan tam viedoklim, ar kuŗu mēs vērojam tās politiku. Vai mēs vēl aizvien varam aizstāvēt teoriju, ka viņa ir draudzīgs Sabiedrotais, kam patiesi rūp sadarbība pasaules jaunuzbūvē un nomierināšanā? Vai nav jau pietiekami daudz pierādījumu kādai jaunai teorijai?

Pēdējās nedēļās Krievijas politika tās pašas mājās guvusi pēkšņu noskaidrojumu. Viņa vismaz vairs neizliekas. Viņa nākusi klajā ar paziņojumiem, kas uz visu tās pārējo ārlietu politiku pēkšņi liek raudzīties perspektīvā.

Krievijā patlaban notiek — to jūs varat lasīt visās viņas avīzēs — milzīga nacionāla pielāgošana. Tanī atskan sauciens nebeidzamajam smagajam darbam un uzupurēšanās gatavībai Krievijas spēka izveidošanā. Uzsvars likts tikai uz spēku, nacionālo un kareivīgo spēku. Jo plaši tur pēkšņi izpaužas tā saucamā „paškritika" — uzbrukumi rūpniecības vadībai, kas atpaliek jaunās piecgades plāna grafikiem un kas vilto savus datus, izlikdamās, ka tā visu veic laikā.

Armiju nemitīgi turpina glorificēt. „Pravda" nupat vienu no tās visnozīmīgākiem ievadiem beidz ar šādiem vārdiem:

„Mūsu darbi ir neuzvarami. Ļeņina un Staļina lielie sasniegumi mūsu spēku atbrīvojuši no visiem ierobežojumiem. Mums, Padomijas tautai, ir tikai viens ceļš — uz priek-

(Turpinājums 3. lappusē)

Tas jāatceras LCP un LCK vēlēšanās

Patlabanējās Latviešu Centrālās padomes noteiktai apgabalu komiteju, Latvijas Centrālās padomes un Latviešu Centrālās komitejas divpakāpju vēlēšanu kārtībai vēl paliekot spēkā, latviešu nometnēs un kolonijās jau sākusies elektoru ievēlēšana, lai tie savukārt apgabalu vēlēšanu sanāksmēs varētu ievēlēt LCP locekļus. Šajā sakarā „Latviešu Vēstnesim" bija sarunas ar Latvijas bij. ministru Alfredu Bērziņu, Saeimas deputātu Ādolfu Klīvi, Latvijas Sarkanā krusta dir. Robertu Liepiņu u. c. sabiedriskiem darbiniekiem. A. Bērziņš, kas ir arī Latviešu Centrālās komitejas pārstāvis — trimdinieku sporta dzīves augstākais vadītājs, šinīs sarunās aprādīja; ka zināmās politiskās aprindās Vācijā un ārpus tās joprojām un jo bieži atskan apgalvojums, ka latvieši un vispār Baltijas valstu politiskie bēgļi nemaz neesot pārvietotās personas vai politiski bēgļi, bet gan cilvēki, kas savā laikā kalpojuši hitlerismam. Savā dzimtenē viņi tagad negribot atgriezties nevis politisku domstarpību dēļ ar turienes tagadējo politisko režīmu, bet gan aiz bailēm, ka viņus sodīšot par noziegumiem pret demokratiju. To „pierādot" arī tas apstāklis, ka šie ļaudis, baudīdami DP priekšrocības un UNRRA's aprūpi, arī brīvās demokratiskās vēlēšanās par saviem pārstāvjiem un vadītājiem ievēlot personas, kas nacistu okupācijas laikā viņu zemēs bijušas okupācijas iestāžu vadītājos posteņos un kalpojušas vācu nacistiem. „Ja šādam apgalvojumam," saka A. Bērziņš, „arī tagadējās mūsu apgabalu komiteju, LCP un LCK vēlēšanās rastos kāds jauns pierādījums, tad Latvijas valsts likumīgajiem pārstāvjiem pie Sabiedrotiem mūsu lietu kārtošanā tiešām varētu būt nepārvaramas grūtības. Tas viss mums jāatceras."

Par Latvijas pēdējo likumīgo demokratisko pārstāvju un tagadējās LCK sadarbību LCP 5. sesijas priekšvakarā Ofenbachā, Virtembergā, notikušajā apspriedē piedalījās Saeimas deputāti V. Bastjānis un Ā. Klīve un LSK dir. R. Liepiņš, bet LCK pārstāvēja tās prezidijs — prof. Dr. K. Kundziņš, prof. Dr. A. Švābe un prof. F. Gulbis. Par agrākām un arī par šo apspriedi Ā. Klīve un R. Liepiņš mums izsakās, ka Latvijas Centrālās padomes — vācu okupācijas laikā Latvijā radītās pretestības kustības vadītāju pārstāvji un Latvijas Sarkanais krusts darījuši iespējamo, lai visu latviešu trimdinieku pārstāvību darbs reiz tiešām kļūtu saskaņots un vienots. LCP 5. sesija to, diemžēl, nav gribējusi vai spējusi. Ja arī LCP tagad izraudzījusi savus pārstāvjus tālākām naskaņošanas sarunām, tad ir jāšaubās par šī soļa praktiskām iespējamībām un nozīmi. Tagadējā LCP, kas nupat pati deklarējusi savas darbības izbeigšanu ar 5. sesiju, vairs nepārstāvēs oktobrī un novembrī trimdinieku jaunievēlamo Latviešu Centrālo padomi, kas būs citādā personālā sastāvā. **A. B.**

Pastarā diena vēstures vislielākajā prāvā

Nīrnbergā, 29. sept. — Lēmumi par nacistu 22 līderiem un viņu vadīto sistēmu ir jau noformulēti, pārtulkoti, pavairoti un ieslēgti. 30. sept. vēstures vislielākā prāva, kas nacistu partijas parāžu pilsētā sākās 1945. g. 20. nov., ieiet beigu cēlienā, 8 tiesnešiem — Sabiedroto 4 lielvalstu pārstāvjiem nolasot savu galīgo spriedumu par 21 apcietināto nacistu un trūkstošo Mārtiņu Bormani. Pēc prāvas sīka izklāsta tiesneši izteiks savu atzinumu kā īpašās apsūdzībās, tā arī pret apsūdzētām nacistu organizācijām, bet galīgie lēmumi un spriedumi, cik domājams, atskanēs 2. okt. Feldmaršala Keitela aizstāvis jau saņēmis sava klienta norādījumu apellēt pie Sabiedroto kontrolpadomes, ka nāves sprieduma gadījumā jālūdz viņa nošaušana, nevis pakāršana. Gērings sakās, ka viņu, bez šaubām, gaidot nāve. Ja Starptautiskais militārais tribunāls apsūdzētās nacistu organizācijas atzīs par vainīgām, tad šis spriedums potenciāli skars „vismaz miljonu" „SS," „SD," „Gestapo," ģenerālštāba un virspavēlniecības, „reicha" kabineta, politisko vadītāju korpusa un „SA" bijušo locekļu. Jebkurā turpmākā kaŗa noziegumu prāvā tad atkritīs vajadzība apšaubīt, vai piederība pie vienas no šīm organizācijām ir bijusi krimināla. Pēc pēdējās tikšanās ar saviem vīriem, kuŗus no tām nošķīra stikla siena, Gēringa un Funka sievas saskūpstījās un raudāja. Prāvas nobeigumam seko 200 korespondentu no 10 valstīm. Tūlīt pēc sprieduma pasludināšanas visi notiesātie stājas Sabiedroto kontrolpadomes rīcībā, bet uz nāvi notiesātiem nāves sods jāveic 15. dienā pēc sprieduma publiskas pasludināšanas. — PSRS, kā ziņo **Maskavas** radiofons, atjaunojusi savas prasības Turcijai pēc Dardaneļu aizsardzības kopējiem krievu-turku spēkiem un pēc Melnās jūras valstu pakta jūras šaurumu kontrolei. — Prezidents Trumens, uzrunājot 2100 **Vestpointas** kadetu, izteica pārliecību, ka pasaule ieiet „paliekoša miera" ērā. Trumena konstatējums seko Staļina deklarācijai Maskavā, ka viņš nesaskatot kaŗa briesmas. Arī Anglijas ārlietu ministrs Bevins kādā runā piekrīt Staļina pasaules stāvokļa novērtējumam. — ASV ārlietu ministrs Berness **Parīzē** apsveic Trumena norādījumu, ka ASV ārlietu politikā nebūs pārmaiņu. Jau tas vien, ka šo ārlietu politiku atbalsta demokrati un republikāņi, ir garantija pasaulei, ka ASV pie savas ārlietu politikas arī paliks. — Ģen. Eizenhauers pēc ierašanās ar kuģi Anglijā 29. sept. atlidoja **Berlīnē**, lai inspicētu amerikāņu kaŗaspēku „un spēlētu bridžu ar Kleju ģimeni." Pirms tam Frankfurtā viņš preses konferencē, starp citu, apstrīdēja Stalina apgalvojumu, ka atombumba nevarot būt kaŗa izšķirējierocis. ASV štāba šefs nopietni sacija: „Atombumba nav ierocis — tā ir revolūcija." Itāliju ģenerālis neapmeklēs. — ASV kaŗaflotes vadība **Vašingtonā** dara zināmu, ka 1944. g. tā Amerikā slepeni apmācījusi 140 krievu lidotāju, jo tie līdz tam nav pratuši apkalpot Krievijai nodotamos 188 kaŗaflotes izlūku bumbvežus. — Grieķijas karalis Georgs no Anglijas atlidojis **Atēnās** un radiorunā aicināja tautu būt vienotai „jaunu smagu problēmu atrisināšanā." — Polijas valdība atņēmusi Polijas pavalstniecību ģen. Andersam un 74 citiem poļiem. Pašā Polijā policija nupat likvidējusi lielu „bandītu" organizāciju, sagūstot 399 personas ar šautenēm un munīciju. — AS Valstīs aizvien turpinās jūrnieku streiks, bet **Hollivudā** sācies filmrūpniecībā nodarbināto streiks. — Par PSRS vēstnieku **Londonā** iecelts tās vēstnieks Kanādā Zarubins. — Londonā notiekošām angļu-arabu sarunām par Palestīnas nākotni pareģo izjukšanu jau tuvākā laikā. — Dienvidslavijas vēstnieks AS Valstīs Kazonovičs radiorunā **Vašingtonā** deklarēja, ka ir „absurdi identificēt Dienvidslaviju ar komūnismu." — De Golls **Epinalā** teiktajā runā aicināja Franciju sargāt savu neatkarību šajā briesmām pilnajā pasaulē, kur „slavi grupējas ar tālejošiem nodomiem" un „jaunā Amerika ir pārpilna ar līdzekļiem." — Čechoslovakija līdz 1. sept. nosūtījusi atpakaļ uz Vāciju 2,6 milj. vāciešu. Vēl paliekot 0,6 milj. — PSRS pēdējos 2 mēnešos atbrīvojusi 120.000 gūstekņu-vāciešu. Padomju Savienībā vēl atrodas 2-3 milj. vācu gūstekņu. — **Miamijas** piekrastes tuvumā Floridā uz sēkļa uzgājusi laiva ar Igaunijas bēgļiem. Tāpat kā iepriekšējās 2 laivās, arī šinī ir 18 bēgļu. Paisumam laivu pacelot, to novietos karantēnā pie 2 pirmām laivām. — 7 angļu, amerikāņu un franču korespondenti pabeiguši līdz šim visgarāko PSRS apceļošanu, kas ilgusi 13 dienu un ļāvusi tiem iepazīties ar UNRRA's darbu Ukrainā un Baltkrievijā. — **Honolulu** aerodromā 27. sept. gatavojās milzu „B 29" lidlaivas „Pacusan Dreamboat" startam no Havajas salām uz Kairu pāri Ziemeļpolam.

Miera konference Parīzē

Apakškomisija Triestas jautājumā paziņojusi, ka nav varējusi vienoties par prononcētās brīvterritorijas statūtu. Strupceļš ap Triestu ne tikai jauc plānus Itālijas miera līguma izstrādāšanai, bet arī nedod cerības laut izbeigt konferences darbu 15. oktobrī, kam savu paļāvību vēl 27. sept. izteica Berness. PSRS pārstāvis Višinskis 26. sept., pārmetot ASV „statistisku žonglēšanu" Balkānu valstu saimnieciskos jautājumos, netieši uzbruka Amerikas rūpniecībai, ka tā visu laiku pirms Perl-Harboras „taisījusi naudu," kamēr PSRS cīnījās pret hitlerismu.

UN

Krievija notā AS Valstīm paziņo, ka militārai drošībai Donavas territorijā ir liela nozīme un ka tāpēc tā tik drīz nedomājot pieļaut brīvu kuģniecību starp krievu un amerikāņu okupācijas joslām. Pēc šīs notas UN saimnieciskā un sociālā padome atlikusi lēmuma pieņemšanu par kuģniecības brīvību Donavā. 12 valstu zinātnieki, ieskaitot Krieviju, **Lēk-Saksesā** publicē savus atzinumus, ka atomenerģijas kontrolē vairāk dos tiešā kontrole urāna un torija atradnēs, nekā visas lielvalstu politiskās vienošanās.

Vācija

ASV bruņoto spēku finanču vadība **Frankfurtā** paskaidro, ka ASV personāls okupācijas joslā Sabiedroto militārās markas var izlietot „pilnīgi privāta rakstura" darījumu kārtošanai ar vāciešiem. Tagad apgrozībā esošās Sabiedroto markas neviena no 4 okupācijas valstīm neizpirks, bet Vācijas saimniecībā tām ir vienāds stāvoklis ar parastām „reichsmarkām," jo nevienām no tām nav zelta, sudraba vai citāda segума, bet abas ir legāls maksāšanas līdzeklis. — Sabiedroto kontrolpadome **Berlinē** noteikusi, ka Vācijai turpmāk drīkst būt tikai piekrastes kuģi ar kopēju 200.000 to tonnāžu. Tālbraucējkuģu Vācijai nebūs. — ASV joslas 3 vācu valstu padome 29. sept. **Visbādenā** lūdza Anglijas un ASV Militāro valdību, lai tās apvieno abas joslas ne tikai saimnieciski, bet arī politiski. — Augustā ASV joslā iekļuvuši apm. 44.000 DP, ieskaitot 12.600 žīdu, kas tagad atrodas nometnēs. No 1.-15. sept. repatriēts 9.100 personu, bet uz 15. sept. nometnēs vēl bijis 547.500 DP.

The Stars and Stripes

Latvieši Brazilijā dara iespējamo

Latviešu palīdzības komitejas (Comite de Socorros as Vitimas de Guerra na Letonia) ziedojumu vākšanas komisijas priekšsēdis — Latvijas konsuls G. Stals un latviešu baptistu draudzes mācītājs Ž. Lukaitis no **Sao Paulo, Brazilijā**, mums raksta: — Augusta sākumā Brazilijas latvieši izsūtījuši savu otru palīdzības sūtījumu latviešu bēgļiem Eiropā, adresējot to, tāpat kā pirmo — 1945. g. decembrī izsūtīto, Latvijas Sarkanam krustam Vācijā. Par pirmā sūtījuma nokļūšanu pēc piederības Brazilijas latviešus informējis Latvijas sūtnis Londonā K. Zariņš, kam pēc lielām pūlēm un daudz laika prasījušām formālitātēm sūtījuma kastes bija izdevies no Anglijas pārsūtīt LSK uz Vāciju. Otram sūtījumam lielāko daļu mantu tagad sagatavojusi Brazilijas Latviešu palīdzības komitejas ziedojumu vākšanas komisija. Līdztekus šim palīdzības sūtījumam LPK Brazilijā jau no jūlija mudinājusi tautiešus sūtīt saviem tuviniekiem vai trūcīgākiem bēgļiem Vācijā t. s. „Coli" sainīšus sava lieluma papes kārbās pārtikas vielām un citāda lieluma kārbās drēbēm. Abos gadījumos sainiša svars ierobežots līdz 5 kg. Arī kafiju sainīti nedrīkst likt vairāk par 1 kg, bet pilnīgi aizliegts sūtīt luksa mantas — zīda zeķes, parfimus un tml. Pārtikas vielas ieteikts likt bundžās, bet no pārējām mantām — zeķes, lakatiņus, ziepes, drēbju atgriezumus līdz 3,5 m, adāmo vilnu, jaunas drēbes, apavu pāri utt. Pirms kopēja transporta arī šos Brazilijas latviešu sainīšus tautiešiem Vācijā 6. augustā pārbaudīja Brazilijas Sarkanā krusta pārstāvis. Šis aicinājums un norādījumi paziņoti LKP pārstāvjiem visās latviešu kolonijās Brazilijā. Par līdz šim ziedotām mantām LKP tautiešiem izteikusi kā Eiropā atrodošos latviešu bēgļu, tā arī savu pateicību. Latviešu palīdzības komitejas adrese ir: Rua Boa Vista, 127-4a/409, Sao Paulo, Brazil.

Paldies par siltu sirdi un devīgu roku

Latviešu trimdinieku grūtās bēgļu gaitas radušas dzīvu atsaucību Amerikas tautās un tur dzīvojošos latviešos. No amerikāņu palīdzības organizācijām, kā jau „Latviešu Vēstnesī" minēts, Latvijas Sarkanā krusta delegācija Beļģijā jau saņēmusi lietotu drēbju un apavu sūtījumu 122 maisos, kas visi jau pienākuši Vācijā un, mūsu bēgļu aprūpes kārtotāju pārbaudīti, sadalīti mūsu bij karaviriem, bērniem un trūcīgākiem tautiešiem. Sadalē ievēroti latviešu apgabalu komiteju iepriekš uzdotie dati.

Šie ziedojumi mūs stiprina pārliecībā, ka Amerikā mums ir daudz nesavtīgu draugu, kas mums sniedz palīdzību, kad tā ir visvairāk vajadzīga. Dārgiem ziedotājiem Latvijas Sarkanais krusts izsaka vissirsnīgāko pateicību par siltu sirdi un devīgu roku, bet LSK delegācijai Beļģijā pateicas par ziedojumu vākšanas ierosinājumu un par saņemtā sūtījuma ātru un veiksmīgu piegādi.

Latvijas Sarkanā krusta vārdā senātors J. Kalacs, LSK prezidija loceklis

Veicinās brīvprātīgu atgriešanos

Heidelbergā, 27. sept. Padomju reparāciju misija pie ASV 3. armijas galvenā štāba ziņo, ka Padomijas repatriācijas virsnieki visā ASV joslā atjaunojuši savus centienus, lai palielinātu ASV joslas 3 vācu valstīs vēl paliekošo Krievijas pilsoņu brīvprātīgu atgriešanos. Padomijas virsnieki izšķirs visus jautājumus, kas rodas ar brīvprātīgo repatriāciju. **The Stars and Stripes**

Chronika

Oktobrī visā Vācijā sākas elektoru vēlēšanas, kam apgabalu komiteju rīkojamās vēlēšanās jāatjauno latviešu apgabalu komiteju, LCP un LCK sastāvs. Zināma daļa taisnības ir valodām, ka 1945. g. rīkotās LCP vēlēšanas vietām bija sasteigtas un ka tagadējais LCP un LCK sastāvs vairs pilnīgi nepārstāv visu bēgļu saimi. Toreiz šī steiga bija nepieciešama, jo nebija neviena latviešu centra un bēgļu aprūpes darbu veica pašplūsmes cēlā. Tagad tas ir citādi. Jaunā vēlēšanu instrukcija izsludināta jau jūlijā. Visiem tautiešiem dota iespēja ar aukstu prātu un karstu sirdi pārdomāt, kādas personas viņi vēlētos par savu lietu kārtotājiem. Ja kādi līdzšinējie pārstāvji nebūtu izrādījušies par īstiem, viņi vēlēšanu izņākumā atdos savas vietas tiem, kurus pati bēgļu saime aicinās darbā. Šī saime tagad ir daudz lielāka nekā pag. gadā, jo DP stāvokli ieguvuši arī 15.000 bij. karavīru, kam būs iespēja sūtīt savas uzticības personas LCP un LCK sastāvā. Viņu labā arī grozīts noteikums, ka šoreiz elektoru skaitu noteiks nevis pēc visu nometņu iedzīvotāju, bet gan tikai pēc balsstiesīgo vēlētāju skaita. Balsstiesības ir visiem, kas sasnieguši 18 gadu. Tā kā elektoriem ir tiesība izraudzīt par LCP locekļiem jebkuru tautieti, neatkarīgi no viņa dzīves vietas, tad varēs kandidēt arī visi tie, kas pirmoreiz kādu apsvērumu dēļ to atteicās darīt. Iespējams, ka pārstāvība, ko tagad izraudzīsim, būs tā, kas mūs pārvedīs dzimtenē vai — nedod Dievs! — būs spiesta gādāt par mūsu tālākām likteņgaitām citā svešā malā („LCK IB" Hidesenā). — **Hidesenā** pie Detmoldas 21. sept. savas gaitas uzsākušajā Baltijas Centrālās padomes latviešu pārstāvniecības (kas pilnīgi neatkarīgi no LCP un LCK darbojas latviešu 2. apgabalā) laikrakstā „Nedēļas Apskats" šīs pārstāvniecības loceklis prof. Dr. K. Kundziņš, kas reizē ir arī LCK priekšsēdis, saka: „Tagad mums būs dota iespēja labāk kā līdz šim sazināties savā vidū, apmainīties ar tik nepieciešamo pareizo informāciju un saskaņā ar Anglijas kontrolkomisijas un Baltijas Centrālās padomes norādījumiem noskaidrot savas tiesības un pienākumus un nospraust galvenos principus savai trimdinieku dzīvei. Neatkarīgi no tā, uz kuru pusi pagriezīsies mūsu likteņlaivas stūre, neatvairāmi pienāks diena, kad atkal būs jāuzplēš cietā atmata un būs jāķeras pie jauna celtniecības darba. Tāpēc saglabāt, attīstīt un, ja iespējams, pat kāpināt šīs jauncelšanas spējas ir visu mūsu neatvairāmais pienākums." — Starptautiskā Sarkanā krusta delegācija angļu okupācijas joslā paziņojusi Baltijas Centrālās padomes latviešu pārstāvjiem, ka tuvākā laikā pienāks par atbrīvotiem Latvijas valsts līdzekļiem Šveicē **iepirktās mantas** latviešu bēgļu papildus apgādei. Šo preču taisnīgai sadalei SSK pieprasa nekavējoties sniegt šādas ziņas: cik nometnē ir latviešu iemītnieku un to vidū atsevišķi — zīdaiņu, bērnu vecumā no 1-14 g., sieviešu un vīriešu. Visas šīs ziņas jāiesūta arī par Latvijas pilsoņiem, kas dzīvo privāti nometnes tuvumā, bet nesaņem UNRRA's apgādi. Lūdz iesniegt ziņas par invalīdu skaitu katrā nometnē, norādot, kāda veida protēzes viņiem vajadzīgas, cik katrā nometnē bāreņbērnu un atraitņu ar maziem bērniem bez apgādnieka. Samērā ar bēgļu skaitu iepirkto preču vairums nav liels. SSK tāpēc lūdz katru nometni uzdot ziņas arī par visnepieciešamāko apģērbu, apavu, veļas u. c. piederumu skaitu, par nepieciešamiem svarīgākiem tualetes un mājturības piederumiem (zobu sukas, spoguļi u. c.), drēbnieku un kurpnieku amatu rīkiem un piederumiem, vai nometnē strādā galdnieki, atslēdznieki, frizieri, mechaniķi, elektrotechniķi un kādas būtu viņu vajadzības pēc darba rīkiem. Visi dati adresējami BCP latviešu pārstāvjiem, DP Camp, „Frische Quelle," Hiddesen bei Detmold, Lippe. — **Oldenburgas** apgabalā publicēts rīkojums, ka visām Baltijas tautām piederīgām personām, kam ir sakars ar labklājības, izglītības un nodarbināšanas lietām un kas vēlas ar UNRRA's vai PW/DP nodaļām pārrunāt jautājumus, kas rastos darbībā šajos laukos, vispirms jāsazinās ar latviešu pārstāvjiem Baltijas Centrālā padomē — prof. K. Kundziņu un prof. A. Švābi Detmoldā, St. Jaundzemu Šlēzvīgas-Holšteinas apgabalā — Ķīlē, inž. Putnaērgli Hannoveras apgabalā — Hannoverā un inž. E. Dravnieku Vestfāles apgabalā — Detmoldā. — Decembrī būs rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa 50 g. darba jubileja, jo viņa pirmais dzejolis iespiests 1896. g. decembrī „Latviešu Avīzēs." J. nesen iegājis sava mūža 70. gadā, dzīvo Grevenes nometnē, kur cītīgi strādā, piedalās arī sabiedriskā dzīvē un vēl nejūtas vecs („N. A." Hidesenā). — LCK prezidijs jau agrāk bija ierosinājis, lai LCP likvidē LKPP un tās vietā pie LCK rada bij. karavīru inspektoru institūtu. To pārrunājot LCP 5. sesijas slēgtajā sēdē Hanavā, kā tagad informē no pašas LCP aprindām, LCK prezidijs savu ierosinājumu tomēr atsaucis un LKPP savu darbu turpinās joprojām (**N. Aboms**). — **Kardifā**, Velsā, 81 g. vecumā miris Viljams Tomass, viens no Latvijas aktīvākiem konsuliem Lielbritānijā. Mūsu jūrnieki, kam Kardifa zināmā mērā kļuvusi par latviešu centru, aizgājēju paturēs mīļā piemiņā („**Londonas Avīze**"). — Ar Militārās valdības rīkojumu iznākšanu pārtraucis laikraksts „**Jaunās Ziņas**" **Ansbachā**. Mēnešraksts „**Ceļš**" ar 10. n-ru pāriet **Vircburgas** latviešu nometnes komitejas apgādā. — Romas katoļu baznīcas Latvijas bīskapi J. Rancāns, A. Urbšs un B. Sloskāns kollektīvā vēstulē Parīzes kardinālam raksta: „Mēs — trīs Latvijas bīskapi, kuŗus ‚Gestapo' atvedusi uz Vāciju, lūdzam Jūsu Eminences palīdzēt latviešu tautai šajā viņas dziļo ciešanu grūtākajā brīdī." **Parīzes** katoļu laikraksts „La Croix," publicējot šo vēstuli 14. sept., sniedz arī plašu rakstu par Baltijas valstīm un to neatkarības laikā sasniegto augsto kultūrālo, saimniecisko un politisko stāvokli. — Pēc „Continental Daily Mail" ziņām, **Parīzē** pašlaik ir 407 latvieši, 631 lietuvietis un 291 igaunis. — No ASV armijas pārzinātās izceļotāju nometnes **Fellbachā** pie Štutgartas uz ASV izbraukuši māksl. E. Hermanovskis, inž. A. Dravnieks ar sievu Dr. Dravnieci, Latvijas baptistu savienības ģenerālsekretārs māc. A. Klaupiks un vairāki citi latvieši („**Latviešu Ziņas**" Eslingenā). — Dillingenas lietuviešu vīrukoris dirig. komp. Jūlija Štarka vadībā 28. sept. dziedāja **Lauingenas** latviešu nometnē pie Donavas. Vai tikai vēlēties, lai mūsu kultūrālo vērtību apmaiņa būtu biežāka un lai no tās izveidotos sadarbība visu trimdinieku dzīves problēmu atrisināšanā (**R. Melbārdis**). — Lielo trimdas dzejnieku J. Raini savā ugunskura vakarā īpaši atcerējās Kazdangas skautu un Daugavas gaidu vienības Lauingenā pie Donavas. Raiņa darbus melodeklamācijām izraudzīja J. Kaupelis, bet „Daugavas" dramatizējumu uzvedumu vadīja F. Kaufmanis u. c. (**J. Daiža**). — Etnologa Ed. Paegļa **Bad-Wiergentheimā**, Virtembergā, **noorganizētā latviešu** mākslas, lietiskās mākslas un folkloras izstāde „Victoria" viesnīcā cildinātāju atsauksmi radusi arī laikraksta „Fränkische Nachrichten" slejās, kur jo sevišķi pasvītrots, ka no B-M. 897 latviešiem ar saviem darbiem vai ar kādu dārgumu piedalījušies 130 (**P. E.**). — Par latviešu nacionālās komitejas locekļiem **Eitinas** nometnē ievēlēti L. Upesleja, **A. Kumermanis** un K. Saulītis. — **E.** nometni apmeklēja krievu virsnieki. Angļu Militārās valdības pārstāvja klātbūtē tiem īsu laiku bija iespēja pavadīt Baltijas pilsoņu vidū un tos uzrunāt. „Jūsu vidū 90 proc. še ir darba spējīgi cilvēki. Dzimtenē jūs gaida darbs un jauna uzbūve," sacīja krievu armijas pārstāvis. Baltijas tautu pārstāvji viņam atbildēja, ka **tie** visi **brauks** uz savu dzimteni, bet **tikai tad, kad** viņu valstis būs brīvas, demokratiskas un patstāvīgas. Angļu Militārās valdības pārstāvis paskaidroja Anglijas valdības viedokli: katram DP ir brīva izvēle — **palikt vēl** Vācijā vai arī atgriezties mājās. Agrāk notikušās piespiedu izdošanas nekad vairs nenotiks (**E. Miesnieks**). — **Baltijas tautu labklājības** virsnieka Šlēzvīgas-Holšteinas/Hamburgas apgabalā **St. Jaundzema** miteklis no 16. sept. ir Ķīlē (DP Camp, Friedrichsort), kur viņš atrodams otrdienās un piektdienās. **Lībekā** (Gr. Burgstr. 59, LSK bij. telpās), kur vēl joprojām atrodas kartotēka un juridiskā daļa, viņš atrodams parastā darba laikā trešdienās un sestdienās, tālr. 21290 (**K. P.**) — **Neletingas un Milderfas** latviešus pie Innas ar saviem koncertiem ļoti iepriecināja Herta Lūse, Emīls Mauriņš un komp. prof. J. Mediņš. Mildorfā tautieši pirmatskaņojumā dzirdēja V. Ozoliņa 3 dziesmas (**J. Strautkalns un N. Uldriķis**). — Mazajai latviešu tautai okupāciju laikā nodarīti lieli dzīvā spēka zaudējumi. No 1941. g. līdz 1945. g. Latvijā bijušas apcietinātas ap 50.000 personu. Pieskaitot klāt vēl apm. 30.000 žīdu, represijas vācu okupācijas laikā skārušas ap 110.000 Latvijas pilsoņu. Ap 83.000 no tiem nošauti, nomocīti vai miruši ieslodzījumā un vācu koncentrācijas nometnēs. Rīgā vislielāko upuru skaitu prasījis vācu okupācijas pirmais gads, kad cilvēkus apcietināja un likvidēja bez kādas izmeklēšanas vai tiesas sprieduma. 1941. g. Rīgā vien nošauti ap 1.500 latviešu, kuŗu moku ceļš parasti izbeidzās Biķernieku mežā. Nogalināto un ieslodzījumā mirušo latviešu vidū bija daudz pazīstamu sabiedrisku darbinieku — J. Aberbergs, zv. adv. Veismanis, Smiltenes pils. galva J. Migla, prof. K. Čakste, Rīgas pils. 3. ģimn. direktrise E. Liekne, Aglonas ģimn. dir. dekāns Broks, Valmieras ģimn. direktori Jansons un Smilškalns, plkv. Graudiņš, plkv.-ltn. Kursītis, kpt. Upelnieks, tautskolu insp. Gregors, zv. adv. Siliņš, ķīmiķis B. Ogriņš, inž. Hote, Bērnu draugu b-bas darbiniece E. Rožkalne, sportisti Niklase, Vīgriezis, Liepiņš un daudzi citi („**Latvju Ziņas**" Stokholmā).

Latvijas universitātes darbu atceroties

Latvijas universitātes 27. gadadienu šogad trimdā atzīmēja ne vien LU darba tiešā turpinātājā — Baltijas universitātes studiju centrā **Hamburgā**, bet arī **Eslingenā, Fišbachas** nometnē pie Nirnbergas un citur. Jau 27. sept. **Eslingenā**, Virtembergā, sākās dažādo Vācijas universitāšu latviešu studentu trešā apspriede trimdas laikā. Tanī izpaudās bažas par UNRRA's līdz šim atbalstīto DP studentu turpmākām studiju un dzīves iespējamībām. Erlangenā, Heidelbergā un Štutgartā, piemēram, jau paziņots, ka, UNRRA's darbībai izbeidzoties, DP studentiem pašiem būs jārūpējas par dzīvokļa un uztura sagādāšanu un pašiem būs arī jāmaksā lekciju nauda. Erlangenā tomēr norādīts, ka latviešu studentiem būs atļauts studijas turpināt. Minchenē ar UNRRA's atbalstu nodibinātā universitāte pag. ziemā pateicībā apgādātājai nosaukta par Minchenes UNRRA's universitāti. UNRRA'i likvidējoties, jāizbeidz arī tās pasākumi. Cerot uz ASV Militārās valdības atbalstu universitātes darbam, ierosināts šo augstskolu pārdēvēt par starptautisko universitāti. Latviešu studentiem daudz vietās jau jāpārvar lieli šķēršļi. Austrijā, piemēram, paziņots, ka visiem ārzemniekiem būšot jāmaksā triskārša lekciju nauda. Hamburgā nepietiekama pārtikas apgāde. Franču joslas Tībingenā no nākamā sēmestra stipri samazināts ārzemnieku skaits, — 130 latviešu vietā studijas varēs turpināt tikai 80.

28. sept. LU gadadienai veltītajā dievkalpojumā Eslingenas Kalna baznīcā archibīskaps prof. Dr. theol. T. Grīnbergs svētrunā pasvītroja, ka zināšanas un ticība ir augstākā vērtība, ko cilvēks var iegūt. Bagātīgā mērā to mums bija devusi Latvijas universitāte. Mēs paši piedzīvojām, ka mantu var pazaudēt, un to mēs arī esam pazaudējuši. Arī slavu un godu var nopelt un aptraipīt. Mūsu zināšanas tomēr paliek neaizkaramas mūsu prātā un ticība sirdī. Atceres aktā Eslingenas vācu ev.-lut. draudzes namā LU pēdējais rektors prof. V. Burkevics akadēmiskā runā pieminēja trimdas laikā aizsaulē aizgājušos profesorus P. Zīlīti, E. Zicānu, K. Cakstī, M. Bīmani, E. Ramatu, N. Maltu, doc. B. Rudīku, privātdoc. K. Plukšu un daudzus nezināmos, kas palikuši citā trimdā un Latvijā. Dziedāja Prezidiju konventa vīrukoris A. Kalnāja vadībā un Ādolfs Kaktiņš. **A. B.**

Latvieši Ēģiptē

Šinīs dienās saņemta vēstule no Ēģiptes, kuŗu raksta latviešu bij. karavīri, ko angļu spēki internējuši pag. g. aprīlī Italijā un kas novietoti starptautiskā gūstekņu nometnē Ēģiptē. Tur esošo tautiešu vidū ir arī sporta žurnālists Alfreds Vincēlis, DT skatuves strādnieks Žanis Dzītars, Kārlis Dimbīrs, Ludvigs Neimanis, Augusts Lubāns, Jānis Lapa, Alberts Āboliņš, Kārlis Brauns, Roberts Dambītis, Žanis Dekis, Kārlis Druķis, Jānis Glāzers, Kārlis Hermanis, Pēteris Irmējs, Jānis Jēlnieks, Rūdolfs Kreituss, Alberts Levits, Jānis Mediņš, Jānis Ozoliņš, Ansis Purvītis, Pāvuls Putāns, Kārlis Pūtenis, Teodors Zirnis. Dzīvi gūstekņu nometnē viņi raksturo apmierinošu, kaut arī Ēģiptes klimats neesot pierasts. Ēdiens nometnē esot labs un par darbā nopelnīto naudu varot iegādāties cigaretes, apmeklēt kino un citus sarīkojumus. Strādājošie dabūjot papildēdienus. Gūstekņi apgādāti arī ar apaviem un apģērbiem. Labi nostādīta medicīniskā palīdzība. Kustības brīvība starptautiskajā nometnē esot lielāka nekā vāciešiem. Netrūkstot arī iespējas apmeklēt koncertus, teātŗa izrādes un sporta sacīkstes. Tautieši ļoti ilgojas pēc lasāmvielas latviešu valodā un labprāt redzētu uz sava lasāmgalda mūsu laikrakstus, žurnālus un grāmatas. Arī katra vēstule, ko viņi saņemot no ārpasaules, nozīmējot svētkus. Tāpēc viņi lūdz tautiešus neaizmirst viņus un rakstīt vēstules.

Vēstules viņi saņēmuši arī no Latvijas. To saturs viņos nostiprinājis pārliecību, ka dzimtenē nevar atgriezties. Pirms šo vēstuļu saņemšanas pēc PSRS pārstāvju aicinājuma sarkanarmijā iestājušies un nosūtīšanai uz PSRS uz Kairu esot aizbraukuši 12 tautiešu: Ernests Ādminis no Kārļu pag., Aleksandrs Andersons no Jaunburtniekiem, Arturs Ausējs no Alūksnes, Kārlis Celinskis no Rīgas, Aleksandrs Caurs no Rīgas, Ernests Liepiņš no Vainīžiem, Francis Lukjanskis no Robežniekiem, Leo Rencis no Liepājas, Antons Rimša no Varakļāniem, Nikolajs Šķiba no Limbažiem, Teodors Strēlnieks no Ozolnieku pag. un Ādolfs Upenieks no Jaunlaicenes. Par viņu likteni palikušajiem nekādu ziņu nav. Tautiešu adrese Ēģiptē ir: POW Camp 380/6, c/o Chief Postal Section, Middle East, Egypt.

„Londonas Avīze"

*

Daži no „Londonas Avīzes" rakstā uzskaitītiem tautiešiem, kas it kā būtu iestājušies PSRS armijā, tagad, cik zināms, nokļuvuši Italijā un atrodas turienes gūstekņu nometnēs.

Lija Kronberga

Mātei Kurzemē

Kas tev nav karstām acīm jāapraud!
Kliedz atrauts bērns caur nakšu postu,
Ļimst jaunavas ar pušu plēstu josту
Un, viršos placis, aizsmok meža vīrs.
Par žulti akās vēršas ūdens tīrs
Un negrib sniegt vairs veldzētāja malka.
Vienvienīga šķrien izmīsuma šalka
Ap māju grauztiem, asins atmatām,
Ap upurlaukiem, sirdīm kūpošām.
Kas tev nav sausām acīm jāapraud!
Tu noliecies pār zemi to, kur tapu,
It kā pār plašu neizraktu kapu.

Anšlavs Eglītis

Vecā gada vakars

(2. turpinājums)

„Mēs ceram saņemt līstis pēc divi mēnešiem," ar pārspīlēti saldu smaidu paskaidroja veikalnieks, „varbūt jūs tad, gaŗāmnākdami, apjautāsities..."

Cigarešu kārbiņa viņu apklusināja.

„Man vajadzīgs rāmis metru reiz 81 centimetrs un pie tam tūlīt. Tas ir starptautisks samērs un jums droši būs krājumā. Rāmis domāts mūsu birģermeistaram." Mākslinieks pieliecās un piebilda klusāk: „Šo darījumu jūs nenožēlosit. Nosūtiet rāmi līdz ar rēķinu uz viesnīcu ‚Kaiserhof'."

Veikalnieks, kas rāmja lietās bija pratējams nevis sākot no cigarešu kārbas, bet vismaz litra plūmju degvīna, palūkojās Romāna Varoša karakula apkaklē, svaigajos cūkādas cimdos un, izdzirdēdams maģisko, vienkāršiem mirstīgiem slēgtās „Kaiserhof" viesnīcas vārdu, palocījās, sacīdams:

„Vai kungs vēlas aplūkot profilus?"

„Es paļaujos uz jūsu gaumi, meistar," teica gleznotājs, piedūra rādītāja pirkstu platmalei un izgāja.

Atgriezušies viesnīcā, laulātie draugi pabrokastoja, izdzēra atlikušo kafiju un atritināja gleznu veltni, lai izvēlētos dāvanu birģermeistaram.

„Es ieteiktu šo," sacīja Rozīne, norādīdama uz kādu samērā sīki izstrādātu ziemas ainavu, „vācieši mīl rūpīgu darbu un liriskas noskaņas."

Romāns Varošs papurināja kuplo galvu.

„Dosim šo!" Un viņš izvilka no kaudzes ar paletes nazi droši uztrieptu krāsu mutuli, kuŗā tikai pēc brīža acis sāka atšķirt ugunīgu asteŗu puķi un ķemīgu, bet spožu ķiniešu statueti.

„Atceries mūsu studentu biedrības zīmogu, ko še neviens nevar izlasīt!"

„Bet Romān, tā taču ir tava labākā glezna. Kāpēc tu grībi dāvināt taisni to?"

„Ko lai dara, ja labākais, kā vienmēr, izrādās arī piemērotākais? Nav jau nemaz teikts, ka gleznu mēs iedāvināsim, bet ja mums tas patiešām izdotos, tad birģermeistars ne tikai nespētu liegt uzturēšanās atļauju, bet mums varētu rasties pat cerība apmeklēt viņu privāti," sacīja meistars, piecēlies saņemt rāmi, ko nupat ienesa.

2.

Birģermeistara uzgaidāmā istaba bija stāvgrūdam pilna. Birģermeistars Vācijā var visu. Viņš ir vadonis miniatūrā. Viņš var cilvēkus sūtīt kaŗā un paturēt mājās, jo viņa ziņā ir nosacīt, kas katram nepieciešams, kas nē. Viņš var katrā laikā pavēlēt Konstances pilsoņiem pārcelties uz dzīvi bumbu patvertnēs, viņš var sarīkot tautas svētkus un aizliegt visnevainīgākās izpriecas, viņš var piešķirt jums divkāršu gaļas devu, var ieģērbt jūs no galvas līdz kājām pusvilnas auduмos un, man šķiet,... viņš pat varēja jūs iedabūt partijā.

Divi glītas uniformētas sekretāres, nogurušas un izpūrušas, reģistrēja lūdzējus, te salīkdamas pār savu galdiņu, te atkal atšaudamās atpakaļ, kā nemitīgi airējot. Divi stipri durvju sargi rēja kā kvekšķi, sargādami sava kunga durvis.

„Romān, šodien nav ko domāt piekļūt," rezignēja Rozīnes kundze.

„Ko domāt, Rozīne, te tiešām nav, mēģināsim darīt."

„Ko tu birģermeistaram teiksi?"

Mākslinieks mirkli klusēja.

„Es nezinu, tik tukša galva man nekad nav bijusi. Es sacīšu pirmo, kas ienāks prātā. Parasti tas ir arī labākais." Viņš paberzēja smakru un piebilda: „Tu paliec ārpusē un seko man ar gleznu taisni pēc desmit minūtēm. Bez rezervēm neizdodas neviens uzbrukums. Nebaidies un turies droši. Arī birģermeistari ir tikai cilvēki."

Ar mokām izspiedies cauri drūzmai, mākslinieks piebāza galvenai sekretārei savu vizītkarti.

„Romāns Varošs, artists-peintre," lasīja pārsteigtā ierēdne. „Tas taču ir franciski!" viņa iesaucās sašutusi.

„Pareizi. Un vāciski tas nozīmē tiklab kā mākslinieks-gleznotājs."

Varbūt kāds no trimdas frančiem, pazībēja ierēdnei.

„Kādā lietā?"

„Mākslas lietā."

Sekretāre pārlaida acis un pirkstu sarakstam.

„Nākošpiektdien, pulksten pusdivpadsmitos."

Mākslinieks jautri iesmējās: „Personīgā mākslas lietā."

Sekretāre atgāzās krēslā un mirkli asi vēroja Varošu. Likās, tik labi ģērbtam kungam drīkstēja būt personīga lieta.

„Es jūs iegrozīšu tūlīt pēc Jaungada. Lūdzu, izpildiet šo anketu."

(Turpinājums sekos)

Piederīgos un draugus meklē Arnolds Skaris no Kursīšiem un Georgs Ziberts no Rīgas: DP Camp 8/10, Hallendorf über Braunschweig (20). 3048

Krievija . . .

(Turpinājums no 1. lappuses)

šu un uz priekšu, uz jaunām un uz vēl jaunākām uzvarām, uz komūnisma triumfu." Ir skaidrs, ka cīnoties nomesti: „komūnisma triumfs!" Komintērns atkal ir aktīvs spēks. Komūnisms nav vairs reformātors, bet rēķ atkal revolūcionārs.

Pagrieziens uz austrumiem

Jūs to redzat arī komūnistu teorijas tīrīšanā, kas patlaban iet vaļā. Kā „Pravda," tā arī „Izvestija" savas slejas veltī kardinālām pārgrozībām, kas norisinās Padomijas rakstnieku apvienībā. Krievija tagad ir aizliegusi visu literatūru, kas „balstās uz buržuaziskās teorijas, ka māksla ir pašas mākslas dēļ." Tagad apspiež visu literatūru, kas „seko tikai atsētiskiem principiem vai ko ietekmē dekadentā rietumu civilizācija." Bez darba palikuši visi lugu rakstnieki, kas „bija izrādījuši apbrīnošanu rietumu valstu buržuaziskai kultūrai." Lielajai izdevniecībai „Iskustvo" izteikts rājiens par to vien, ka tā izdevusi modernās angļu un amerikāņu lugas.

Lai to izprastu visā pilnībā, jūs varat lasīt Maskavas korespondentu ziņojumus par jauno propagandas pagriezienu Krievijā. Viņi min jaunu pasvītrojumu tam faktam, ka Krievijai ir pavisam citāda veida civilizācija nekā rietumu demokrātijām un ka viņas metodes ir citādākas.

Tas fakts, ka mēs un Krievija kopā vienā un tanī pašā laikā cīnījāmies pret Vāciju, ir vēsturisks atgadījums, kam neesot nekāda sakara ar tagadni. Krievija ir jauna veida demokratijas mugurkauls, bet rietumu lielvalstis ir dekadentais kapitālisms. Īstenībā mēs esot viņas ienaidnieks. Mēs esot antimarksisti (gluži tāpat, kā boļševikus mēdza raksturot par antikristiem). Uz īstās draudzības un sadarbības pamatotas attiecības ar mums tāpēc esot neiespējamas.

Krievija negribot un nevarot sastrādāt ar mums par pasaules nākotni, kurā būtu mūsu valdības tagadējie veidi. Viņa nevarot sabiedroties ar to, ko tā uzskatot par ļaunumu. Viņa izcīnot svētu cīņu. Viņa varot un gribot strādāt tikai par tādu pasauli, kuru tā uzskatot par labu pasauli.

Grūti rast citādu iztulkojumu visiem faktiem, nesākot tūlīt pārmest Krievijai tās neuzticību viņas pašas principiem. Viņas valdība tic zināmai sociālai teorijai ar reliģisku fanātismu. Un šīs reliģijas propagandēšanā ir attaisnojami it visi līdzekļi.

Vai tas viss būtu jāsaprot par karu — tūlītēju karu? Visi pieejamie pierādījumi liek domāt, ka karu tā vēlas vismazāk, lai cik agresīvi Krievija arī runātu un rīkotos.

Vispirms, viņai nebūtu izredžu uzvarēt karā. Viņa ir spēcīga cilvēku skaita ziņā, bet jebkurā citādā ziņā pēdējais karš to ir ārkārtīgi vājinājis. Nākamos gados — varbūt 20 gados no šī brīža — viņa varētu izveidot visus nomācošu spēku. Bet tagad viņai tā nav.

Viņai vismaz nav garantijas, ka tā uzvarētu karā tagad. Un viņa nekādā ziņā neuzņemsies riskēt ar komūnisma bazes un mugurkaula — tagadējās Padomju Savienības iznīcināšanu.

Tā viņai jāsatur kopā, jo citādi visa viņas lieta ir zaudēta. Savu lietu tā var propagandēt tikai uz stipras, apmierinātas un lietpratīgi pastāvošas Krievijas bazes.

Otrkārt, laika iegūšana Krievijai ir svarīgāka par karu. Viņa dibināti var domāt, ka laiks darbojas tās labā. Viņa redz rietumu demokratiju daudz valstīs tiecamies deģenerēties gandrīz līdz pilsoņu karam. Viņai var būt dibināts iemesls domāt, ka kapitālisms atrodas krizes stadijā, kurai jābeidzas ar tā sabrukumu.

Treškārt, karš nav komūnistu stratēģijas rīks. Tas ir pārāk riskants atomiskā laikmetā, jo komūnisms nevēlas vēlāk iesākt ar iznīcinātu pasauli. Ir, taču, izkalkulēta nacionālistisko instinktu pamodināšana pat Krievijas visfanātiskāko apbrīnotāju vidē ārzemēs.

Karš tādēļ nav sagaidāms jebkurā tuvākā brīdī. To sacīdami, mēs neizteicam tikai mūsu pašu lielākās cerības. Tas ir vienkāršas matēmatiskas kalkulācijas rezultāts. Komūnisms nevar atļauties karu — tagad. Komūnisms grib panākt savus mērķus citādiem līdzekļiem.

(Turpmāk beigas)

Trīs viriņi Parīzē

Parīzē notiekošo konferenci presē dažkārt sauc par Parīzes miera konferenci, lai gan tās **oficiālais** nosaukums ir: Parīzes konference 1946. gadā. Uzsveram šo faktu un lūdzam lasītājus iegaumēt. Šī starpība nav tikai tukša atšķirība. Tanī apzināti vai neapzināti slēpta liela patiesība.

Konferencei sanākot, gandrīz visi lielie Londonas laikraksti uzsvēra atšķirību starp pašreizējo konferenci un 1919. g. miera konferenci Parīzē. Starpību visspilgtāk formulēja viens no žurnālistiem īsā, bet rūgtā frazē: 1946. gada uzvaras vīns ir skābs un dulķains.

Debašu laikā Parīzē Beļģijas ārlietu ministrs Špāks pateica zīmīgu frazi, kas īsumā dod vispārējo iespaidu vienkopus: Kungi, neaizmirsīsim, ka mēs esam nākuši, lai runātu par to, kā slēgt mieru ar mūsu bijušiem ienaidniekiem un nevis pašu Sabiedroto vidū!

Par šo konferenci valda vispārēja skepse. Reti sastopams tāds cilvēks Londonā vai Parīzē, kas nopietni būtu pārliecināts, ka šajā sanāksmē pieņemtie lēmumi, lai kādi tie būtu, varētu kļūt par stabilu pamatu nākotnes mieram Eiropā. 1919. gada Parīzes miera konference, lai kāds bija rezultāts, nodrošināja mieru vismaz uz 20 gadiem. Maz ir tādu, kas būtu ar mieru derēt, ka šajā Parīzes konferencē pieņemtie lēmumi pastāvēs spēkā tikpat ilgi. Un tāpēc ir zīmīgi, ka šīs sanāksmes oficiālajā apzīmējumā nav vārda — miers.

Molotovam uz Parīzi līdzi atbraukuši trīs viriņi, kas uzdodas par Baltijas valstu ārlietu ministriem. Kā Baltijas valstu pārstāvji viņi konferencē pielaisti nav. Oficiāli viņi esot pieteikti kā „speciālisti" Somijas lietās. Konferencē var piedalīties tikai 21 tieši uzaicinātā valsts un ar to vien, ja kādiem Krievijas delegācijas locekļiem piekabināti Baltijas valstu ministru tituli, vēl nebūt nav teikts, ka konferencē reprezentētas Padomju Baltijas „republikas." Šie viri ir vienkārši PSRS delegācijas locekļi un vairāk nekas. Ar to, ka šie trīs viriņi sēž Luksemburgas pilī, vēl nav teikts, ka pārējās konferences dalībnieces būtu atzinušas Padomijas varu pār Baltijas valstīm. Tāda atzīšana nav dota un arī nav gaidāma. Mūsu nākotnes jautājums šajā Parīzes konferencē nepacelsies. Sanāksmes dienas kārtība ir stingri noteikta. Ir iespējams, ka propagandas nolūkos krievi mēģina mūsu jautājumu iekustināt, bet pašreizējā atmosfairā krieviem no tāda soļa ir gaidāma tikai slikta propaganda, tā kā varbūt viņi no tā atturēsies. Bet to nevar zināt. Krievu prāts darbojas īpatnējā veidā un ar vakareiropisko loģiku nav aptverams.

Tā kā šie trīs viriņi ir pielikti kā Somijas speciālisti, tad, varbūt Somijas līgumu apspriežot, mēs par viņiem dzirdēsim kaut ko vairāk.

Bet lai nu šā vai tā, — viņu klātbūte lai mūs neuztrauc. Visu Parīzes konferenci mēs varam vērot ar mierīgu prātu, tīri akadēmiski un platoniski sekojot tās gaitai.

„Londonas Avize"

Latvieši AS Valstīs palīdz tautiešiem trimdā

Nujorkā nodibinātā Latviešu palīdzība (Latvian Relief, Inc.), kuras prezidents ir Oskars Jordans, spējusi apvienot dažādo aprindu latviešu pārstāvjus. Organizācijas viceprezidents ir Bernards Nātriņš, kasieris Kārlis Kivulis, sekretārs Rūdolfs Sillers un pārējie vaditāji darbinieki — Richards Hermansons un mācitāji Eduards Gallens un J. Graudiņš. Organizācijas direktori ir māc. O. Blūmītis, Jāzeps Dannenbergs, Alma Dravniece, māc. Eduards Gallens, māc. J. Graudiņš, Augusts Grīnšteins, Richards Hermansons, Oskars Jordans, Ludolfs Kabels, Kārlis Kivulis, māc. Voldis Landmanis, Jānis Lenovs, Harijs Lielnors, Freds Liljens, Freds Likums, Bernards Nātriņš, Eduards Pīrsons, Roberts Pētersons, L. Pēlda, māc. K. Purgailis, māc. Kārlis Zelmers, Jēkabs Ziebergs, Rūdolfs Šillers un Jānis Skudris. „Latvian Relief, Inc." adrese ir: 529 Hudson Street, New York 14, N. Y., U.S.A.

Par organizācijas līdzšinējo darbu sekretārs R. Šillers raksta: „Sākot ar 1946. g. aprīli, es sastādu un jo plaši izplatu Amerikas latviešu vidū visās lielākās pilsētās sarakstus par personām, kuras meklē viņu draugi un tuvinieki — latviešu bēgļi Eiropā. Līdz augusta vidum 3 šādos sarakstos tādējādi uzņemts pāri par tūkstots meklējamo personu. Nākamo sarakstu sākšu izplatīt augusta beigās. Līdz šim man ir izdevies atrast ap 300- 400 personu, kas uzskatāms par labu panākumu, jo AS Valstīs nav oficiālu adrešu galdu resp. grāmatu vai oficiālas reģistrācijas. Vienīgais palīgs šinī ziņā var būt telefona abonentu saraksti. Tie latvieši, kurus man izdevies atrast, visumā uz savu tuvinieku — bēgļu lūgumiem atsaucās labvēligi. Viņi tiem sūta sainīšus un mēģina palīdzēt nokļūt Amerikā. Diemžēl, Amerikā jau agrāk nokļuvušo latviešu vidū ir diezgan daudz arī komūnistu un to līdzjutēju. Viņi visādi cenšas traucēt jebkuru palīdzības darbu tautiešu labā, kas paglābušies no deportācijas un apspiešanas žņaugiem.

Latviešu palīdzība (Latvian Relief, Incorporated) ir privāta palīdzības organizācija ar nepietiekamiem līdzekļiem un nepietiekamu skaitu brivprātīgo darbinieku, kam grūti sniegt kaut kādu efektivu palīdzību tik lielam postā nokļuvušo latviešu skaitam. Parasti man nav pat iespējams atbildēt arī uz mazu daļu no vēstulēm, kuras es saņemu. Es tomēr gribu apgalvot visiem tautiešiem, ka mēs darām it visu, kas ir mūsu spēkos, lai viņiem palīdzētu, jo sevišķi attiecībā uz viņu tuvinieku un draugu atrašanu.

Mēs esam aizsūtījuši pāri okeanam arī kādu summu naudas un apmēram 9.000 kg drēbju. Daļa no šiem sūtījumiem aizsūtīta uz Vāciju. Mūsu organizācijai tomēr nav iespēju sūtīt naudu atsevišķām personām vai palīdzēt tām nokļūt Amerikā. To no mums prasīt ir veltīgi."

Roberts Melbārdis

Mums raksta

Vācieši par mums

Komūnistu partijas laikraksts „Hamburger Volkszeitung" 18. sept. raksta: „Burghorstā, Minsterlandē, nometinātie latvieši pa lielākai daļai ir tādi, kas brīvprātīgi cīnījušies kādas ‚SS' divīzijas sastāvā. 3. sept. tie norāvuši Vācijas komūnistu partijas vēlēšanu plakātus. Pēc aizrādījuma vārdiem tie sākuši uzbrukt. Ataicinātai policijai sākās dūru cīņa ar šiem ‚SS-viriem', kas bija manāmi iereibuši no pašdarinātā alkohola baudīšanas. Cietušie bija (vācu) strādnieku, policijas un latviešu vidū. Smago ievainojumu dēļ 5 latvieši bija jānogādā slimnīcā. Vēlāk ap 150 latviešu sapulcējušies pie komūnistu partijas biroja un mēģinājuši tanī iebrukt. Šie vazaņķi ir nelabas paliekas no nacistu varas laikiem." — Ja arī aprakstītā incidentā vaina tiešām būtu meklējama atsevišķu latviešu rīcībā, tad pats aprakstīšanas veids skaidri runā par vāciešu nostāju un domām. — **Eriks Miesnieks,** DP Camp, Rettbergkaserne, A-70, Eutin (24).

Gūstā Francijā

Mēs — latviešu bij. karavīri aizvien vēl esam gūstā Francijā. Ļoti gribētum atrast un sazināties ar saviem piederīgiem un paziņām Vācijā un pārējā Eiropā. Lūdzam mums rakstīt. — **Jēkabs Aumalis** no Irlavas (gūstekņa nr. 1001581), **Roberts Vibke** no Rīgas (1367523), **Imants Dzinējs** no Jaunpiebalgas (1367510), **Bruno Gailītis** no Gulbenes (1367511), **Arvīds Brīviņš** no Vecumnieķiem (1367509), **Tālivaldis Bormeistars** (1001656), **Arvīds Kalns** no Lielplatones (1001521), **Jānis Čops** no Lejasciema (1001650), **Aloīzs Slišāns** no Baltinavas (1001522), **Ojārs Rozītis** no Rīgas (1001662), **Arnis Kauss** no Jelgavas (1001570), **Ģeorgs Strautiņš** no Rīgas (1001583), **Andris Krūmiņš** no Madonas (1001659), **Jānis Vagalis** no Ļaudonas (1001667) un **Oļģerts Skostiņš** no Rīgas (1001664): Depot No. 141. Camp du Fort de Feyzin, Isère, France.

Arī kurpniekiem savi iemesli

Izlasot Drūmā feļetonu „Amats un pamats," gribot negribot, arī man — īstam kurpniekam jāķeras pie spalvas. Neesmu no tiem cilvēkiem, ko dēvē par „mūsu inteliģenci" vai kas dzīves cīņai apbruņoti ar augstskolas diplomu. Par direktoru vai citā augsti inteliģentā amatā mani neviens necel un tādus amatus arī neuzņemtos. Lai ēstu paša nopelnītu dienišķo maizi un lai apkalpotu savus tautiešus, es strādāju savā īstā — kurpnieka amatā. Manā rīcībā ir ileni, āmurs, nazis, kurpnieka liestes un, kā jebkuram īsta darba cilvēkam, vajadzīgā saprašana — savas amata zināšanas. No UNRRA's vai komitejām neviens man nedod un, laikam, arī nevar pagādāt nepieciešamos materiālus. Zoļu ādas, tāpat kā, droši vien, daudzi citi mana amata biedri, es nevaru dabūt, kā tas ir iespējams vācu kurpnieku amatmeistariem, kas tās dabū ar savu arodbiedrību vidutājību. Un tomēr — es mēģinu darīt visu iespējamo, lai tautieši vismaz mūsu nometnē nebūtu spiesti staigāt caurām zolēm . . . Te nu būtu jāvaicā kungam Drūmajam, vai viņš arī zina, kā tas man vai dažam labam citam kurpniekam ir iespējams un ko tas mums izmaksā? Maza piemēra pēc salīdzināšu kaut vai tās pašas laikrakstu cenas. Amerikāņu izdotā vācu laikraksta „Die Neue Zeitung" daudz lielāks un bagātāks numurs maksā tikai 20 fen., bet daudz mazāks latviešu laikraksts maksā 50 fen. (te nu varētu domāt, ka lielā laikraksta 2 milj. tirāža dod citas iespējas, nekā mūsu laikrakstu kaut vai arī 12-13.000 tirāža). Ja lasītāji par manām domām gribētu smieties, tad to viņiem arī labprāt ļauju, bet, kā godīgs amatnieks, es gribētu reiz pateikt, ka izdevumi par materiāliem parasti ir tik ārkārtīgi un augsti, ka arī darba apmaksai jābūt piemērotai. Krietns latviešu amatnieks arī trimdā augstu tur sava amata godu un par savu darbu no pārējiem „Dieva putniņiem" ņem tikai tik daudz, lai būtu segti materiālu iegādes izdevumi un par darbu būtu norēķināts patiesa godīguma robežās. — Kurpnieku amata meistars **Ed. Zaumanis,** Baltic DP Camp, Geretsried b. Wolfratshausen, Bayern (13b).

Sabiedrotie piedāvā DP pārtiku, lai tie brauc mājup

Arolsenā, 26. sept. — Visā Vācijā vēl paliekošajiem 355.000 poļu šodien piedāvāts 2 mēnešu pārtikas krājums par brīvu, ja viņi atstās savas DP nometnes un atgriezīsies Polijā pirms 1. janvāra. Īpašos uzaicinājumos Polijas līderi un okupācijas komandieri ASV, Anglijas un Francijas joslā mudināja atlikušos poļu DP atgriezties un atbalstīt savas dzimtenes saimniecisko atspirgšanu. 60 dienu pārtikas nodrošinājums viņiem piedāvāts kā līdzeklis DP bažu izkliedēšanai, ka viņi nevarēšot sevi pabarot, kamēr tie piemērosies grūtas dzīves apstākļiem Polijā.

Okupācijas 3 rietumvalstis jau nogādājušas attiecīgās devas uz repatriācijas centriem Štetinē un Dziedzicē, kur pirms atpakaļceļa pēdējā posma uzsākšanas katram izsniegs apm. 45 kg pārtikas.

Polijas ministru padomes prezidenta (Varšavā) Eduarda Osobka-Moravska uzsaukumā, kas šovakar nolasīts nometnēs visā Vācijā, DP bija pateikts: „Pieci miljoni poļu jau atgriezušies savā dzimtenē. Bet Polijai aizvien vēl ir vajadzīgi tie dēli un meitas, kas atrodas ārzemēs."

„Polijā jūs sagaida grūti saimnieciski apstākļi," uzsvēra ģen. Džozefs Maknarnijs, „bet Vācijā jūs sagaida nemitīgi pasliktinošies vēl launāki apstākļi." ASV armija un Amerikas ļauta noteikti pārliecinātas, savā īpašā aicinājumā sacīja ASV bruņoto spēku komandieris, ka „jūsu nākotne ir Polijā, kur jums jāpalīdz uzcelt no jauna jūsu nopostītā zeme." Viņš deklarēja, ka ASV nevar mūžīgi uzturēt pulcināšanas centrus un nometnes. „Emigrācijai uz citām valstīm patlaban ir vājas piepildījuma cerības," viņš sacīja, „lai gan AS Valstīm šinī ziņā pirmām jāierosina starptautiska rīciba." Pārtikas sagādes plānu UNRRA's pagaidu šefs Vācijā Meiers Kons raksturoja par „vissarežģītāko pasākumu miera laikā." No Vācijas noliktavām vien ASV armija pārsūtījusi pāri par 400 to pārtikas.

The Stars and Stripes

TUR

Latvijas darba zemniecība sacenšas valdības uzlikto labības nodevu nodošanā pirms noteiktā termiņa. Rīgas apriņķī nodevu normu pirmie veikuši Dreiliņu pagasta zemnieki. Graudus pieņemšanas punktos viņi piegādājuši trīs „sarkanās karavānās." Ar LPSR ministru padomes un komūnistu partijas centrālkomitejas lēmumu par labības nodevu gada plāna veikšanu pirms termiņa uz republikas nopelnu plāksnes ierakstāms Rīgas apriņķa Mangaļu pagasts. Citos apriņķos labību pieņemšanas punktos piegādā vāji, jo labības novākšana nav bijusi saskaņota ar kulšanas darbiem. Valmieras apriņķī izkulta tikai ceturtā daļa novāktās labības. Tāds pat stāvoklis Madonas un Cēsu apriņķi, kas nopietni atpalikuši labības nodevu plāna veikšanā. — Rīgas pilsētas izpildkomiteja izstrādā galvaspilsētas attīstības plānu tekošās piecgades laikā. Līdztekus tramvaju un autobusu satiksmei iekārtos arī trolejbusu satiksmi. Projektē ierikot jaunu gāzes iestādi un ūdens sūkni. Drīzumā uzsāks 2 milzīgu viesnīcu būvi. — Rīgas elektrotechniskā fabrika izgatavojusi pirmās 15 rokas telefona centrāles, kuras paredzēts uzstādīt Voroņežā, Baranovičos u. c. atjaunojamās PSRS pilsētās. — Rīgā cels lielāko pēnisillīna fabriku visā Padomju Savienībā. — Kultūras un mākslas darbinieku sanāksmē Rīgā 1. sept. referēja Vilis Lācis. Viņš atzinis, ka latviešu literatūrai ir savi sasniegumi, bet jāsastopas arī ar formālismu, ideju trūkumu un dekadentismu. M. Bendrupes un A. Ķēniņa darbi attēlo tikai pagātni. Plaudis, E. Zālīte un M. Rudzītis izteic tikai skumjas. Daudzi rakstnieki apolitiski, deklarē meklējumus, kam nav saskares ar dzīvi. Trūkst partizānu un fabriku dzīves aprakstu. Kritika vāja un zaudējusi audzinātājas nozīmi. Žurnālu „Karogs" vada liberālisma garā. Debatēs piedalījās Dukurs, Rokpelnis, Vērpe un Muižnieks. Sanāksmē tad beigās pieņemti sekojoši atzinumi: — Vienprātīgi atzistam kļūdas idejiskā darbā. Atsevišķi rakstnieki kļuvuši lepni, iet buržuazisko nacionālistu pavadā. Tas attiecas arī uz „Karogu" un „Literatūru un Mākslu." „Karogs" slīd lejup ar katru numuru. Andrejs Balodis, Mirdza Ķempe, Damburs, Valija Brutāne, E. Zālīte — visi viņi vairāk vai mazāk paliek subjektīvi, rāda mīlas scēnas, bukoliskus dabas skatus. Balodis pat raksta: „Nav nekā skaistāka par milu!" Cecīlija Dinere apraksta lauku māju dzīvi un atzīst, ka ciešanas ir labums. Viņas lappusēs nav nekā no padomju cilvēka augstajām īpašībām. J. Plauža un V. Grēviņa darbos rupjas kļūdas. E. Zālīte attēlo padomju cilvēku bailību un nevarību. Rakstniece tā cenšas radīt līdzjūtību pret kulaku elementu un kulaku tiesību uz gabaliņu zemes. „Karogā" valda sapuvis liberālisms, kas zaudējis sajēgu. Redakcijai jābūt atbildīgai partijai. Kritikas līmenis ir zems, pat VAPP'a grāmatām. Ir tikai uzslavas, savstarpēja slavināšanās. Jaunatne tāpēc izvirst. Maldīgs ir uzskats, ka autors nevar pāraugt. Ir autori, kas agrāk sevi izsludināja par padomju rakstniekiem un ar pilnu balsi rakstīja par padomju varu, bet tagad tie raksta bez dvēseles. Viņi nogaida. Kritika visu iespiesto atzīst par labu. E. Damburs Blaumaņa kopoto rakstu ievadā saka: „Blaumanis nav pārspēts." Tāds nav karojošs dialektikis. Grēviņa dzeju krājums desmitiem gadu vecs. Gada laikā „Karogs" un „Literatūra un Māksla" nav snieguši neviena raksta par akūtiem mākslas un literatūras jautājumiem. Nav pacelts jautājums par Padomijas tautu draudzību. Ignats Muižnieks referātā par Jāni Sudrabkalnu sauc to par liela stila meistaru. Padomju varas laikmetā strādājis Brīvajā Strēlniekā un Ciņā. Dziļā vientulībā Sudrabkalns ievilcies, kad par kaklakungiem uzmetušies naudasmaisi, spekulanti un biržas mākleri, bet revolūcionārie cīnītāji dzīti katorgā. Pēc 1934. g. Sudrabkalns kā dzejnieks klusējis. Pilnskanību viņa dzeja guvusi grūtajos cīņas gados. Frontē visi lasījuši viņa krājumu „Ciņa sauc ciņā." 1944. g. iznācis ievērojamais krājums „Ceļa maize," kas esot latviešu literatūras zelta fonds. Tanī lieliski esot dzejoļi „Krievu tautai," „Latvju zīle Kremļa tornī" (Lido, latvju zīle, Nes no Kremļa prieka vēsti).

„Latviešu Balss Austrijā"
Glāzenbachā

Radūs un draugus m. **Leons Ķi**[illegible] no Sakas p.: Becelaere-Kaserne, [illegible]. bloks, 44. ist., Esslingen/Neck., W[illegible]. (14a). 668

Uzaicinājums

(1. turpinājums)

Še minētie jaunieši lūgti steidzami paziņot savu pašreizējo dzīves vietu — precīzas adreses (nekavējoties ziņojot arī par dzīves vietas maiņu): **To E. Jaundzems,** Welfare Officer for Baltic Nationals, Gr. Burgstr. 59, Lübeck (24), lai viņu adreses būtu iespējams paziņot tālāk šo jauniešu labvēļiem — mūsu tautiešiem AS Valstīs, kas uzņēmušies gādību pār viņiem pēc Latvijas Sarkanā krusta Beļģijā priekšnieces E. Valteras ierosinājuma.

Viesturs Bērziņš (27. 18. 2. Valmieras apr.), Paulis Bērziņš (28. 17. 1. Valmieras apr.), Jānis Bortiņš (27. 12. 8. Rīgas apr.), Ēvalds Balodis (27. 13. 3. Valkas apr.), Jānis Bite (27. 30. 5. Madonas apr.), Jānis Bērtiņš (27. 28. 4. Valkas apr.), Gunārs Batkovskis (27. 24. 9. Krustpils), Kārlis Brempelis (27. 7. 12. Rīgas apr.), Gunārs Bērziņš (27. 14. 5. Rīgas apr.), Tālivaldis Broks (27. 1. 6. Valkas apr.), Voldemārs Beķeris (27. 30. 10. Rīgas), Imants Baumanis (27. 13. 12. Rīgas), Egberts Bormanis (27. 14. 12. Rīgas), Dallonis Bumbulis (28. 31. 1. Kuldīgas), Elmārs Buivīds (27. 7. 12. Rīgas), Imants Balodis (27. 27. 11. Rīgas), Aldonis Broks (27. 23. 11. Mārciema), Boļeslavs Buls (28. 17. 1. Rēzeknes apr.), Voldemārs Cunskis (29. 20. 3. Abrenes apr.), Arturs Celmiņš (27. 23. 8. Rīgas apr.), Ernests Cirulis (27. 18. 8. Valmieras apr.), Arvīds Černovskis (27. 31. 3. Rīgas), Konstantīns Čakšs (27. 12. 12. Rēzeknes apr.), Pēteris Dūdelis (28. 30. 8. Valkas apr.), Gunārs Dvelis (28. 22. 12. Jelgavas), Kārlis Dravnieks (27. 5. 1. Slokas), Viesturs Draudiņš (27. 27. 2. Rīgas), Bruno Dudello (27. 24. 3. Rīgas apr.), Mateuss Dvinskis (27. 21. 9. Abrenes apr.), Ādolfs Dzenis (29. 25. 5. Rīgas), Gustavs Dzenis (29. 25. 5. Rīgas), Zigfrīds Dzenis (28. 17. 3. Rīgas), Kārlis Dubults (28. 28. 1. Rīgas), Edgars Eidiņš (29. 29. 4. Rīgas), Georgs Eitvins (27. 16. 7. Rīgas), Roberts Eichtāls (27. 22. 2. Rīgas), Mārtiņš Eglītis (27. 19. 12. Valkas apr.), Arvīds Everss (27. 7. 5. Valmieras apr.), Elmārs Everts (27. 11. 3. Valkas apr.), Raimonds Ekštets (23. 15. 5. Rīgas), Jānis Erdmanis (27. 10. 3. Rīgas apr.), Jānis Eglīte (27. 18. 5. Mazsalacas), Jānis Felkers (27. 13. 6. Rīgas apr.), Rolands Frišfelds (27. 18. 9. Rīgas apr.), Pēteris Greiskans (27. 6. 9. Ludzas apr.), Paulis Gravelsiņš (27. 18. 10. Valmieras apr.). Saraksta turpinājumu sniegsim nākamā numurā.

Inž. Alberts Upmalis

Pārtika

(1. turpinājums)

No 33 milj. to miežu ražas Eiropa ražoja 15 milj. (Vācija 3,6 milj. to). Atlikums dalījās gandrīz vienādās daļās starp Ameriku un Āziju. No 113 milj. to kukurūzas ražas Eiropa ražoja tikai 20 milj. (pa lielākai daļai Itālija, Rumānija un Ungārija), kamēr Amerika ražoja 82 milj. (ASV 67 milj.), Āzija 6 milj. un Afrika 5 milj. to. Amerika savu kukurūzas ražu patērēja pati, bet Argentīna eksportēja 9 milj. to, pa lielākai daļai uz Eiropu. Pasaules rīsu raža bija apmēram 150 milj., gandrīz vienīgi Ķīnā, Indijā, Holandes Indijā, Indoķīnā un Japānā. No šās lielās rīsu ražas Eiropa patērēja tikai 1,6 milj. to, jo rīsi ir svarīgākā pārtika pašās ražotājās zemēs.

Šie skaitļi skaidri raksturo Eiropas pārtikas traģēdijas cēloņus. Pasaule mūs nespēj paēdināt, pat sašaurinot savu pašpatēriņu. Neviena zeme nespēj pārejoši tā kāpināt pārtikas ražošanas kapacitāti vai arī atlicināt tādus daudzumus, lai novērstu pārtikas postu Eiropā.

Lielie ražošanas skaitļi Eiropā bija iespējami tikai tāpēc, ka zemes izmantošana bija ļoti intensīva. Svarīgākais priekšnoteikums tik intensīvai zemes izmantošanai ir plaši attīstītas lopkopības kūtsmēsli un pietiekamos daudzumos ķīmiskie mēslošanas līdzekļi. Vācijā, piemēram, ražoja no viena hektara 21,7 kvintāla (2170 kg) kviešu, kamēr valstīs ar lielajām sējumu platībām zemes ienesīgums bija daudz zemāks, tikko 8 kvintāli Amerikā un 9 kvintāli Austrālijā. Zemes izmantošanā pirmo vietu ieņem mazā Dānija ar 28,5 kvintāliem no hektara. Latvijā zemes vidējais ienesīgums bija mazāks kā Vācijā un sasniedza vidēji 15 kvintālu kviešu no ha, kamēr pirms pirmā pasaules kara tas bija tikko 9 kvintāli no ha. 20 Latvijas patstāvības gados zemes ienesīgums bija pieņēmies par 67 proc. un bija uz labākā ceļa pārredzamā nākotnē būt pasaules pirmajās vietās. Zemes ienesīgums mūsu labākās saimniecībās tiešām tuvojās jau Dānijas ražām, vienīgi daži atpalikušie apgabali vidējo ienesīgumu vēl stipri ietekmēja. Padomju Savienībā, kaut arī tur zemes auglība par 20 proc. labāka par Latviju, vidējās ražas tanī pat laikā bija tādas pat, kā Austrālijā, un sasniedza 9,1 kvintālus no ha. Dānija arvien vēl uzskatāma par paraugu, kā iegūt augstākās zemkopības un lopkopības ražas.

Kamēr dārzeņu un labības ražu ziņā Eiropa pirms kara bija diezgan patstāvīga un šī patstāvība turpināja pieņemties, tā tomēr nespēja aizpildīt tukšumus taukvielu iegūšanā ar savas pašas ražošanas līdzekļiem.

(Turpinājums sekos)

FEĻETONS

Atkal kas jauns

Katra diena pasaulei atnes ko jaunu, lai gan būtībā tas ir tikai vecā atkārtojums. Šo, varbūt pārdrošo slēdzienu nekādā ziņā nedrīkst attiecināt uz mūsu nometni. Še katra diena atnes ko jaunu. Ja šodien no C barakas gaiteņa nozūd elektriskā spuldze, tad rīt spuldze nozudīs no A barakas, jo C barakā visas spuldzes jau aizgāja gaŗu ceļu. Kad A baraka arī iegrims tumsā, tad spuldzītes varēs iegādāties D barakā. Par spuldzītēm uzņēmīgie ļaudis maksājot 10 cigaretes par gabalu. Pūles tātad labi atalgo. Protams, tas ir sīkums.

Kārtējais jaunums ir pavisam uz cita „melduiņa." Jaunums ir tas, ka turpmāk katrs uz vēlēšanos varēs katla devu saņemt uz rociņām. Nu tik sāksies zelta laiki! Šodien jūs varēsit pagatavot „nūdeļu" virumu, rīt sīpolsiteni, parīt „palšo" zaķi, aizparīt cīsiņus ar kāpostiem. Ak, Dievs! Ko tik jūs nevarēsit pagatavot no bagātīgiem produktu krājumiem, kuŗus jums izsniegs! Uz visātrāko jāgādā labi svari ar precīzitāti līdz vienai simtdaļai miligrama. Citādi grandiozie skandali pie produktu izsvēršanas būs nenovēršami. Ņemsim, piemēram, liellopu gaļu. Liellopu gaļu pa lielākai daļai pagatavo no lieliem lopiem — no govīm un zirgiem. Govju un zirgu gaļa balstās uz kaulu konstrukcijas, — jo lielāks lops, jo lielāka konstrukcija. Ja jums jāsaņem dienā 8 grami liellopu gaļas, tad var gadīties, ka jūs saņemsit divi gramus gaļas, bet pārējos 6 g konstrukciju resp. kaulus. Tā nebūs nekāda nelaime: no gaļas jūs pagatavosit kotletes, bet no kauliem — brīnišķīgu buljoniņu. Ar karstiem gaļas pīrādziņiem tāds buljons jums garšos burvīgi.

Jāmin arī pāris vārdi par kartupeļiem. Līdz šim, mizojot kartupeļus kopējam katlam, bojātus un iepuvušos iesvieda mizās, bet ja daži tomēr nokļuva katlā, tad ne katru reizi tie nokļuva jūsu blodā. Tagad, turpretim, kartupelīšus jūs saņemsit jaunavīgā neskartībā, t. i., nemizotus, bet es neapgalvošu, ka katru reizi jūs saņemsit eksportpreci. Jūs konstatēsit rūgto patiesību, ka arī no izskata labs kartupelītis gardēdim bieži nav baudāms. Saprotams, ka šādu neģēlību jūs principā nevarēsit paciest, un radīsies pamats pamatotai sūdzībai. Norādīšu vēl uz vienu savādu parādību: kartupeļus mizojot, parasti pāri paliek mizas; tas ir ļoti neērti, bet daba, par nožēlošanu, nerēķinās ar mūsu ērtībām. Pēc sanitāriem noteikumiem, kartupeļu mizas vajadzētu bērt atkritumu tvertnēs, bet lietainā un vējainā laikā, sargājot savu veselību, jūs, protams, tik tālu neskriesit un bērsit mizas klozetu podos, tik un tā, agrāk vai vēlāk, viss tur nonāktu.

Tad vēl jūs saņemsit dažādus zaļumus, t. s. „zaļo mežu," ar to jūs varēsit pušķot savas istabas un tur arvien izskatīsies kā Līgo vakarā.

Pati vārīšana, kā tāda, grūtības jums nesagādās, jo gandrīz visi jūs esat apgādājušies ar elektriskiem vārāmiem. Vienīgā nelaime būs ar strāvu, jo elektrifikācija nometnē vēl nav sasniegusi pirmskara līmeni. Pagājušā ziema to spilgti pierādīja un to jūs pavadījāt gandrīz pa tumsu vien. Īsos brīžos, kad darbosies strāva, jūs, protams, visi gribēsit cept un vārīt, bet jau tagad es varu teikt, ka jūs cietisit neveiksmi. Protams, var jau izlīdzēties ar malku, bet ar malku jārīkojas taupīgi, turpretim no strāvas taupīšanas nevienam nav nekāda labuma.

Pie pārtikas normu aprēķināšanas vīri kancelejā dabūs mainīt savus krekļus pa vairāk lāgiem dienā, un kur tad vēl paliek galvas mazgāšana, ko jūs viņiem sarīkosit! Te nobriedīs daudz starptautisku konfliktu, kuŗu atrisināšanā vietējās iestādes izrādīsies bezspēcīgas un jums būs jāvēršas pie Drošības padomes. Man jūs jābrīdina, ka Drošības padomes vīri ir labi paēduši, un tādēļ ir ļoti maza cerība, ka tie jūs sapratīs. Ceļš uz pilnību, sevišķi uz vēdera pilnību, mīļie tautieši, ir ērkšķiem piebārstīts un tādēļ būs grūts. Bet nezaudējiet drosmi, ejiet droši šo ceļu kā savas pārliecības apustuļi, bet ja spēki jums izsīks, tad nāciet atpakaļ. Kā noklīdušas avis pavārs pulcinās jūs pie kopēja viras katla un pasmels katram, vienam šķidrāku, otram biezāku.

Novēlu visiem labu ēstgribu jeb, kā labākās „familijās" saka, patīkamu apetītu!

Drūmais

SPORTS

Baltijas tautu sporta svētku laikā **Augsburgā** LCK sporta dzīves vadītājs A. Bērziņš kopējā sanāksmē bija saaicinājis latviešu trimdinieku sporta un YMCA's darbiniekus, tiesnešu kolēģijas locekļus, ar „Lielo nozīmi" apbalvotos sportistus un sporta žurnālistus. To vidū bija J. Dikmanis, N. Zēbergs, A. Liepiņš, R. Plūme, V. Baumanis, R. Dekšenieks u. c. Apspriedes dalībnieki atzina, ka mūsu sporta jautājumu kārtošanai jānodibina Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padome, kas ievēlama pēc Vācijas okupācijas joslu un apgabalu principa. Šādā pagaidu padomē apspriedes dalībnieki ievēlēja V. Baumani, K. Šleiceru, J. Dāliņu (Šlēzvīga-Holšteina), V. Kārkliņu (Hannovera-Braunšveiga), Meržejevski (Detmolda-Reina), Pelūdi (Augsburga-Minchene), Teriņu (Hanava), Pālēnu (Memmingena), A. Liepiņu (Vircburga-Nirnberga), V. Kādi (Eslingena), N. Kavasu (franču josla) un R. Plūmi (Austrija). Atzīts, ka pagaidu padomei ir tiesības savu sastāvu kooptācijas ceļā papildināt par 3 personām. Līdz LSFAP ievēlēšanai mūsu sporta dzīvi vada A. Bērziņš kopīgi ar LSFA pagaidu padomi. Viņiem uzdots izstrādāt LSFAP darbības noteikumus un īstenot tās ievēlēšanu līdz 1947. g. februārim. Savā pirmā sēdē LSFA pagaidu padome par locekļiem kooptēja Dr. Klāsonu, R. Dekšenieku un sporta red. A. Šmitu. Par sporta nozaŗu vadītājiem futbolā un basketbolā izraudzīja V. Baumani, ziemassportā A. Liepiņu, vieglatlētikā un airēšanā J. Dāliņu, peldēšanā, smagatlētikā un tennisā V. Kādi, volejbolā K. Šleiceru, galda tennisā M. Teriņu, vingrošanā J. Miezīti un šachā adv. Melbārdi. — „Lielo nozīmi" — diplomu, kuŗā uz Brīvības pieminekļa silueta rakstīti vārdi „Sportam un tēvzemei," mūsu sporta dzīves augstākais vadītājs Augsburgā pasniedza Stendzeniekam, Teterim, Osv. Laukam, Freimanim, Justam, Zebeliņam, Štālam, Ārenam, Pelūdem, Šleiceram, Klusovam un Liepiņam. Apbalvotais Aleksandrs Vanags no Francijas nebija varējis ierasties. — UNRRA's rīkotajās DP peldēšanas sacīkstēs **Minchenes** „Volksbad" slēgto telpu baseinā starta tiesības atļāva tikai UNRRA's 5. apgabalā dzīvojošam mūsu rekordistam peldēšanā uz muguras Ziedonim Cūkainim. Tatjanu Plūmi un Ozolcelmu nepielaida startēt pat ārpus konkurences. 100 m peldējumā Cūkainis bija klasi pārāks par savu sāncensi - poli, jo uzvarēja ar 1:21,9 — par 35 sek. ātrāk. Augstu klasi rādīja arī divcīņa — Plūme brīvā stilā un Ozolcelms uz krūtīm, kuŗā O. 100 m veica 1:23.2 (viņa Latvijas rekords 1:17,8) un P. 1:23,8 (paliekot 2,4 sek. aiz sava šovasar Austrijā gūtā rekorda). Kraulā par Plūmi bija pārāks kraula vīriešu sacensību uzvarētājs polis Bilinskis (1:20,3). Daiļlēkšanas demonstrējumos no 2 m augsta torņa teicamu stilu demonstrēja J. Ronis. — Mūsu izlases futbolisti 26. sept. **Minchenē** sacentās ar vācu pazīstamo vienību „TSV 1860 München." Ap 5.000 skatītāju un rezultāts 4:4, lai gan mūsu vienība pirmā puslaika 14 minūtēs spēja panākt 3:0 **(Alfreds Sparinskis,** „Latvju Sports"). — **Gēstachtas** „Saules" jaunatnes futbola vienība ar 5:2 (2:1) uzveica vācu Dīnebergas sporta biedrības jaunatnes vienību. Labi veicās „Saules" īstajai futbola vienībai, kas uzvarēja anglu gvardes grenadieru vienību ar 4:1 (1:1), 3 vārtus gūstot Parašam un 1 Hercbergam (Daugavieši). Ļoti veiksmīgs bija mūsu vārtsargs J. Ķīsis (VEF). Arī iepriekšējā spēlē angļiem bija jāatzīst latviešu pārākums, jo „Saules" vienība panāca 3:0 **(Mārtiņš Kalve).** — Mūsu labākais šacha ātrspēles pratējs Lūcijs Endzeliņš **Augsburgas** sporta spēļu nobeigumā uzvarēja šachistu ātrspēles turnīrā. 24. sept. Augsburgā atklātajā starptautiskā šacha turnīrā pirmās partijās Zemgalis uzvarēja Dreibergu, Rīdmillers Krūmiņu, neizšķirti spēlēja Zemišs-Uncikers, Tautvaišs-Ranķis un Hūbers-Škems, bet Ozols ar Endzeliņu partiju pārtrauca **(R. Melbārdis).** — Basketbola turnīrā **Lērtē** piedalījās L. latviešu un lietuviešu, Braunšveigas un Mērbekas latviešu, Detmoldas, Volterdingenas un Vatenštetes lietuviešu vienības. 1. v. Lērte, 2. v. Volterdingena. Uzvarētāju vidū spēlēja J. Lapiķēns, A. Stepiņš, Z. Duncis, Jastčembinskis, Torgonskis, Mikeļuns un Gineitis **(R. Teivens).** — **Eitinas** latviešu nometnē E. galda tennisa vienība ar 3:0 uzvarēja viesus — Neištates nometnes žīdus. Futbola sacensība bija jāpārtrauc E. skatītāju netaktiskās izturēšanās dēļ pret žīdu sportistiem **(Ēriks Miesnieks).**

Sludinājumi

Dabūjami šādi Latvijas ev.-lut. baznīcas virsvaldes izdevumi: Mateja evaņģelijs (ilustrēts) — 5 markas, Marka evaņģelijs (ilustrēts) — 3,50 markas un Apustuļa Jāņa vēstules — 30 fen. Pasūtināt pie māc. **Ed. Putniņa:** Latvian Camp, Kleinkötz bei Günzburg-Donau, Bayern (13b). 3576

Par Jāni Graudiņu un Zigurdu Kviesīti no Mālpils un Rolandu Ozolu no Bolderājas lūdz tuv. z. Bruno Lubgans no Mālpils: Latvian Camp, Rettberg-Kas., Eutin (24). 3673

Dēļu **Kārli Gruziņu,** dz. 21. 16. 11., no Laudonas m. **Anna Gruziņa:** DP Camp, Fliegerhorst, 8-25, Memmingen, Bayern (13b). 3674

Par stud. med. **Jautrīti Zelmeni** no Rīgas, Plkv. Brieža i., vēl 45. VI bijusi Innsbrukā un tad it kā Zalcburgā, lūdz z. tēvs **E. Zelmenis** Anglijā: c/o Viktors Baltkājis, Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b). 3575

Brāli gsp. izp. **Donātu Gribuli,** dz. 27. 1. 2. Krāslavas p., 45. I bija Kurz., **m. Helēna Gribule:** Latvian DP Camp, B. 5, Hersbruck, Bay. (13a). 3417

Dzidri Jansonu-Vācindriķi no Rīgas, Lāčplēša i., **Valdemāru** Arturu **Briedi** no Bauskas u. c. radus un paziņas m. **Zigfrīds Kampe** no Rīgas, Kalnciema 44: bei Hoffstetter, Kissingerstr. 71, Hammelburg, Bayern (13a). 3564

Zentu Rozentāli ar vīru **Raimondu,** bija Leslavā pie Vislas līdz 45. II, m. māsa **Elza Rozenkalne:** Alsenstr. 36, Bielefeld (21). 3675

Radus un paziņas m. **Pēteris Ručevskis no Līvāniem:** Latvian DP Camp, Fischbach bei Nürnberg, Bay. (13a). 3567

Voldemāru Einiku, bija Pomerānijā kopā ar **Skaidri Mucenieku** un zina ko tuvāku par viņu, lūdz ats. mātesmāsa **Alīse Perlbacha:** Latvian Camp, Kaufbeurerstr. 54, Kempten, Bayern (13b). 3594

Kārli Lusti, dz. 15. 30. 5., no Rīgas, Dārzaugļu 8, lūdz atsaukties, paziņojot tagadējo adresi, **Traunšteinas DP nometņu latviešu labklājības komiteja:** DP Camp, Kurhaus, Traunstein, Bay. (13b). 3596

Par polic. p. „Rīga" kar. Viesturu Grāmatiņu, dz. 20. 30. 10., 45. IV redzēts Štetinē un Svinemindē, it kā bijis Vesterburā, lūdz z. Antons Grāmatiņš: DP Camp „Noor," Eckernförde (24). 3634

Par **Vitalliju Dambranu,** dz. 25. 21. 8. Rīgā, bija Konicā, Ludendorfa kazarmās, lūdz z. māte **Olga Ērmane:** Pusarnitz 441, Bez. Spittal, Kärnten, Oesterreich. 3549

Leģionārus **Arvīdu Ozoliņu,** dz. 21. g., **Ādolfu Ivuču,** dz. 10. g., un **Egonu Zubovu,** dz. 09. g., visi no Rīgas, m. **Ādolfs Auls:** Schulstr. 52, Wurzach, Kr. Wangen, Wttbg. (14b). 3018

Kpt. Bachmaņa vienības karavīri! Par kpr. **Jāni Ozoliņu** no Bauskas lūdz z. svaine **V. Vītola:** Stuttgarterstr. 30-5, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 3586

Rūdolfu Krēsliņu un **Antoniju Priedīti** no Rīgas, Dzirnavu 49, m. **Pēteris Priedītis:** Latvian Camp, Rosalie-Kas., IV-90, Braunschweig (20). 3585

Piederīgos un paziņas m. **Arvīds Ruciņš** no Alūksnes, **Eduards Lietuvietis** (Rugāju p.), **Rolands Strautmanis** (Rīgas), **Vitolds Koķis** (Valmieras) un **Emīls Vecvagars** (Auces): Latvian Camp, Rosalie-Kaserne, IV-130, Rauthcimerstr., Braunschweig (20). 3605

Par dēlu gaisasp. izp. **Imantu Krūmiņu,** dz. 27. 11. 6. Elejas pag., FP L 08846 Lg Po Königsberg, 45. 22. 1. bija Ventas lejasg., lūdz z. **Jānis Krūmiņš:** Latvian Committee, Asylstr. 10, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2589

Ati Veinbergu ar ģimeni no Rīgas, Ķeguma 33, u. c. radus, draugus un paziņas m. **Valdis Upmanis:** Elisabethheim, Oeventrop bei Arnsberg, Westf. (21). 3617

Radus, draugus un piederīgos m. **Roberts** un **Arvids** Strazdiņi no Palsmanes p.: Becelaere-Kaserne, VI-58, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 3670

Karavīrus, kas 45. V-VI bija gūst. nometnē Neištatē, Holšteinā, kopā ar kar. Valteru Kaķi, dz. 19. 11. 6. Rīgā, par viņu lūdz tuvākas z. vecāki — Tenis Kaķis: Latvian Camp, Seedorf b. Zeven (23). 3655

Par Albertīnes un Emīlijas Zonnes ģimenēm lūdz z. Vilis Avotiņš: St. Josefs-Haus, Bad Lippspringe (21a). 3664

Leonu Meieru, dz. 19. 26. 4. Auru p., m. vecāki — **Alma Meiere:** DP Camp, Meerbeck, H. 91, Kr. Stadthagen (21). 3665

Radus un paziņas m. **Ādolfs Vasara** un **Jānis Desainis:** Latvian Camp, Bruckstr. 5-6, Blomberg, Lippe (21). 3676

Helenu Bižanu, dz. 27. 22. 6. Aulejas pag., m. Kaetans Bižans: DP Camp V 18, Josephstr. 52, Greven (20). 3666

Pastiljonus — Gunāru Modriņu, dz. 33. g., **Kārli Imantu,** dz. 29. g., un **Jāni,** dz. 22. g., m. māte **Doroteja** Zelma **Urbāne:** Latvian DP Camp, Lauingen/Donau, Bayern (13b). 3183

Radus un paziņas m. **Jānis un Anna Aleksandroviči** no Rīgas-Čiekurkalna: DP Camp, Kurhaus, Traunstein, Bayern (13b). 3677

„Latviešu Vēstneša" 1 mēneša abonements ar piesūtīšanu maksā 5 markas, 2 mēnešu — 8 markas. Abonementu pieņem no jebkuŗa numura. Atsevišķa numura cena 50 fen. Tuvinieku meklēšanas sludinājumi par katru pilnu vai saīsinātu vārdu 30 fen., pustreknā salikumā 45 fen., tekstā 90 fen. Pārējie sludinājumi 100 proc. dārgāk. „Latviešu Vēstneša" pārstāve angļu okupācijas joslā — Lidija Dravniece: Latvian Camp, „Fris he Quelle," Hiddesen bei Detmold, Lippe (21a); Austrijā — Rūdolfs Kļaviņš: DP Camp, Glasenbach bei Salzburg, Oesterreich. Maksājumiem Austrijā piemērojamas tās pašas likmes šiliņos. Par laikraksta savlaicīgu nesaņemšanu vai abonementa pārtraukšanu tehnisku vai neparedzētu iemeslu dēļ izdevējs atbildību neuzņemas.

Printed by Manz, Dillingen. — 12.300